

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Mortnur. Gott. — Juigod kouel.

Nr. 10. Zettortdeena 9tā Merz 1839.

Derrigi padohmi teem, kam behrni
irr audsinajami.

(Statues Nr. 9.)

Vahr wisseem zilwekeem walda weens Deewos. Laid arri tee pagani to weenigu Deewu ne at-sifst, tomehr Deewos irr Deewos un zits neweens, un pagans paleek pagans. Lai arri kahds jaunsfungs ne semm wehl dewe lassift: zilweks zellahs no wehdera un wifs fas tam darrams, tam wehdera labbad darrams, no wehdera iseet winna ruhpes un rai-ses un us wehderu tee gresschabs atpafkal, lai ta arri mahzija, tad mehs skaidri sinnam: ka wehrdars now muhsu dsihwibas fakne, bet ka mehs zellamees no Deera, kas mums dsihwu dwaschu meefas irr eelizis, un ka schi dsihwa dwascha ne suddihs un ne warrust, ka no Deewa nahfusi, ta pee Deewa aisees. — Sinnam arri: webdars sapuhls un wehdera preeki isnihks un isputtehs, bet ta dwehfsele ne isnihks, un ne warr isnift, kaut patte ir gribbetu. Sinnam beidsoht: mams ne irr neween Deewos, weens weenigs Deewos, bet arri weens weenigs Deewa wahrdos, un sinnam ka Deewos ne suddihs, tapatt irr winna wahrdos ne suddihs, un ka tas fas faradi, neds Deewa wahrdos mahza, irr (I. Tim. 6, 5.) uspuhsts, un ne sinn neneeka, bet irr wahrgdams eefsch jautaschanahm un wahrdu kildahm u. t. j. v. Schis weenu weenigais Deewos irr ta pateesibas un mihestibas. Kas stahw ahran no tahs pateesibas un mihestibas, tas stahw ahran no Deewa, tas ne dsihwodams eefsch pateesibas un mihestibas, ne dsihwo eefsch Deewa, ne dsihwo pehz Deewa prakta. Kas Deewam prettim darra, tas atraddihs Deewu essam siapraku par zilwekeen, tas to atraddihs dsihwojoh,

mirstoht, tas to atraddihs aissgahjis us turren, no furrenes wairs atpafkal ne nahf. — Ta irr muhsu tizziba, us to mehs stahwam un kribtam, schinni tizzibā eimam gulleht un pazelta-mees; schi tizziba irr ta dwascha, fas saturr muhsu meesu un dwehfseli, fas mums dohd wee-gli duisseht wirs semmes un appafsch semmes, un preezigi pazeltees no gultas un no kappu weetas. — Schinni tizzibā jastaiga wisseem zilwekeem, schinni tizzibā jaandsina un jamahza wissi zilweku behrni, ja tee wezzakee gribb deenäs ar firds libgfmibu sazziht: Kungs! sché irr tee, fo tu mums esst dewis! Tad nu buhs pirmais liklums wisseem wezzakeem: audsini farus behrninu eefsch pateesibas, pasargi tohs no melleem. Audsini tohs arri eefsch mihestibas. Kas tai pateesibai un mihestibai irr prettim, tas tawa behrna labflahschanai prettim. Pehz scheem liklumneem tiklabb fundsini un preisenites, ka gan-na puischu un ganna meitinas audsinajami, weena maksa kurrā semmē tee peedsumuschi, un no kahdeem wezzakeem tee zehluschees. Ne darri talabb behrneem redsoht, fas tai pateesibai irr prettim. Behrneem dsirdoht tu fakki no fawa usraunga tā: ka fakka, ta irr. Seinneeks semneeka wels! Gelois wellu basnizā ir us kanzeli fabk fahpt! Muhsu paschu zilweks; vats aiss ezzechahm tezzejis, un nu fabk tehwinisch, tahds fung, tahds brammannis, un tahda ribkle pee blauchanas, ka buhtu jadohma wisseem irr auftis aisskriftschas. Patis schisch firgam muggurā, ka ne warr nei wehderu noturreht, pahtaga us plezzeem, fahjas isgreen-sis us ahra pusti, blaustahs, trakko pa lauku, dsenn un puhle laudis — skaidri jaw gals irr flah! Suhds fungam schis jaw biijs preefschā; tad ta lewis famellojis un ta lewis ietaitisjis

par bsehraju, par slinkotaju, par kahdu nekahdu, ka fungs ne laujahs pee-eetees nej istahlehm. — Ta dascham saffoh gaddahs usraugs pa durwim eenahkt. Behrns ne reds ne kahdu resnu tehwinu, ne reds ne kahdu pahtagu us plezzeem, ne dsird wallodu skannam fà no muzzas, bet tas reds inasu finalku teenu zilwezinu, ar balstiu, fà kad kakkis buhtu aisaudsis, un winsch dsird tehwu saffam tà: Nu mihtais tehws, tas irr labbi ka juhs paschus dabbujam redseht muhsu mahjas. Tif jaw juhs labbu laimi mums atnessifeet! Juhsu schehliga firds jaw daschu taunumu mums nogreesusi, un dascham labbam ko isluhgusti. Behrn pat, kad juhs ne buhtu labbus wahrdus par mums pee kungeem aismettuschi, mums jaw buhtu wissi lohpini aissgahjuschi vohsta. Lai Deewa sfehti juhsu labbu prahru un jums dohd firmus mat-tinus fadsibwoht. — Ta behrns dird tehwu rumiajam un warr buht wehl tohs wahrdus flahrt: puisch! woi nahksi waggarum rohkas pabutschoht. —

Woi naw tà, woi ne noteek brihscham tà? Nu woi ta irr audsinaschana eeksch vateesibas? Ko te behrns zittu ko warr mahzites, fà no ahrenes buht awju drehbes un no eekschenes plehfigs wilks! Woi tas irr pareisi, woi tas behrnam warr eet labbuma?

Teb atkal, kad behrns slinks pee lassischanas, mahte sakka tà: nu pag' pag' beskuma; ne lassi, ne mahzees, ne lausees! Gan pasazzischu mahzitajam; gan winni tewi fasukkahs un famisohs, ka tewi buhs neeseht un kassitees. Kad winsch braufs pulksteneem apfahrt itt melns, wiss zauri melns, un duhmi nahks no muttes, tad winsch tewis eemettibis ugqunis, un tewis fasildibis, fà filki ko us kohzina us-spraustu us ohglehm grohsa. Tad behrns waiza: wai! memm, woi tad winni irr tif neganti? Sakka mahte: fà tad, woi tad tu ne redsi, fà wissu kaiminu behrni no winna baidahs, fà tee mahzahs lasshit! —

Gaddabs mahzitajam vateesi abraukt. Tè pa mahjahm eeblaustahs kahda seewina: klau! klausees! pulkstenis! Tif jaw buhs mahzitais?

Seewas, seewas, fur tad benkis? Ekur nsbrauz, itt ne gaidoht! Wiss tik netihri, istaba naw slalzita, wai! wai! — fur tad flohta, woi tad aribla naw? — Deesimu arahamata isleeneta, woi tad tas now Deewa sohdiba? u. t. j. p. — Un behrni pa to starpu, fà irbites — nohst, weens ais aiskrahnsa, ohts ap-paksch benka, treschais pa durwim ahra. Eenahkt nu mahzitais, isgehrbj schuhbu, noleet pihpi us galdu, apsehshahs un apwaizajahs: fà tad jel dsthwojeet pa mahjahm, fà labbi klahjahs, woi esst wessali? Altbild: gan labbi. Sakka winni: Japateiz Deewam, wesseliba leela manta, bet pa juhsu mahjahm arri irr mirruschi, behrnini gullejuschi ar massalahm, faimneeka mahte duß kappenes: ta deenina mums wisseem sinnams atnahs, u. t. j. p. Labbi un ilgi istreezees pa debbefu leetahm, un par fahl un maißi, par lohpineem sihkeem un leeleen, par fungu dsibschahanm, par pagasta teefahm un basnizas-pehrmindereem, par meschafargeem un par meschakungeem, fà ehkas safricht skaidri us galwu, fà nabbaga lautineem taisniba gruhsti dabbuh, — tà istreeluschees, sakka mahzitais: Woi tad behrnini jums newaid? Altbild: irr gan? Sakka winni: fur tad irr? Altbild: noslehpuschees. Sakka mahzitais: eenahkt redseju kahdu aisskreenam ais aiskrahnes! (behrns drebb aiskrahne fà behrsu lappina.) Tè kahda no tahm seewahm pazellahs, behrnu panemm ais rohkas un barrahs: Mulki, ko behdst, ko baidees, ko flehpjees, nahz ahra pa-skaiti pahtarus, palassi A. B. Z. — Behrns raustahs, kahjas atspeedis pee semmes blaue un raud un spahrdahs un ne gribb nahft. Sakka mahzitais: behrnini mihtais! ne baidees, eeskattees man labbi azzis, es jaw tew ne neeka ne darrischi. Tu jaw redsi fà tee usauguschi ne baidahs! Meds fà tee mihligi ar mannim runma: Nahz, drohschi, nahz! — Un winsch tam noglunda waidsinus un kad pahtarus labbi mahk, winsch preezajahs un isnemmm no asohutes kahdu papihri, un us to papihri irr bildes usmahletas, un mahzitais sakka: skattees behrnin, kas sche irr! Kas tas gan buhs par loh-

pu, kas tur usmahlchts? Safka behrns: Duk-
fis memm, nudeen dukfis? Safka mahzitais:
ko tad winsch darra tas dukfis? Atbild behrns,
winsch dsemm sakki. Tè nu wahrds kerrahs pee
wahrda un mahzitais ar behrni leelu = leelee
draungi. Waiza mahzitais: behrni! kahds
taws wahrds? Atbild mahte: Anfis! — Safka
mahzitais: Anfisi, kur tad tee zitti behrni? An-
fisis fmeijahs. Mahzitais wehl Anfisi pajau-
tajis, schis panemim mahzitaju pee rohfas un
sakka: nahz parahditschu! Gan seewas puifiti
apsanz, bet schis pateizigs par to bildi un ar
mahzitaju leelu = leelais draugs buhdams, wedd
mahzitaju us kuhtum. Kuhfis eenahkuschi An-
fisis leen pa mallu mallahm inkledams. Tè pee
aigalda nahzis, eebtaustabs: reds schè fur irr!
Un kad tafs aitas dabbohn to fweschu, melni
zagehrbtu wihr redseht tafs fabihstabs un
eebtaujahs un tee behrni blauij wehl diktafi:
wai, wai! — lassischu — wai! wai! ar leelu
waideschanu kleegdami. Kad ar mohkahn An-
fisis teem zitteem behrneem eeteizis, ka tas mah-
zitais wissai mihligs wihrs un tee behrni pehz
ilga vuhlini arri ar to fadraudsejuschees, tad
schkirkrahs mahzitais un aibrauz, un tee behrni
isnahk wissi lihds un kahds wehl uslezz us kain-
manga fleezehm un pabrauz kahdu gabbalini
lihds — un nolehjis, istabä eenahzis: ko gan
dohmahs tee behrni wissi? To tee dohmahs:
kas tee par melleem, ko tee mums fazzijuschi!
Kaut jel ifdeenas mahzitais atbraukin! — Tà
pats apmellojis sawu behrni, tik warreni un
tik nejauki un tik besdeerwigi to apmellojis,
kà jel warri brihnotees, ja behrns terw ne buht
wairf ne tizz un us sawu wahrdu ne buht wairf
ne valaujahs? — Tas irr nejauka leeta, kad
behrneem wehl masineem buhdameem eeteiz ne
ar mihestibu Deewa wahrdu kalpeem prettimi
nahkt, bet ar isbailehm un drebbeschhanu no
teem bailotees, no teem bihtees. To ne dar-
rat wezzaki! Ta mihestiba dsemde bauslibu pee-
vildischhanu, bet isbailes un melli ne derr nenee-
kam. — Kad behrns wehl mosinsch, pee krahs-
na peeleen un pirkstus issteepis graffabs ohgli
nemt, tad tehws tam usblauj: ne nemm! ne

nemm! kohdihs! Behrns tizz scheem wahr-
deem un atraujahs no krahsna. Tè, pehz brihiina
tas eerauge, ka tehws-notuppabs pee krahsna un
panemim ohgli rohfas un to usleef us pibpi. Reds
schè! dohma behrns, ka tad schim ne kohsch? —
Zeb atkal; tehws pahrness no pilssata behrnam
krengeli, tas irr: winsch pahrness papihri
eetihtu gabbalini ruyju maißi, un sakka: ekur
krengeli un pehperkohku pahrnessu! Behrns to
panemim muttē un atrohn tahdu paschu ka zittu
maißi, un ne gribb ehst. Tad sakka tehws:
tarwu saldu maißi! un winsch slauka mutti un
brauza wehderu un paleek pee ta wahrda: tarwu
saldu maißi! Peenahk wehl mahte klah un luhs-
dsahs tehwu: dohd man arr gabbalini! Un
tehws to maißi tai derwis, schi kustina luhpas,
bet ne eekohsch maiße, un sakka pehz: kur bija
gahrds, kur kehrahs pee firds! un winna slau-
ka luhpas, un brauza wehderu un paleek pee
ta wahrda: kur bija gahrds! Behrns maißi
panehmis dohma: kas tad tas irr, man narw
gahrds, man tappatt ka zitta maise! Azzis tam
irr — redseht, mehle tam irr — baudiht, sapra-
schana arr tam ne truhfst: ko nu behrnam buhs
dohmaht? Wiasch ne warr zittadi ka dohmaht,
wezzaki melloiuschi. — Kad behrns puika kahr-
sa eenahzis un wezzakus apmello weenreis un
ohtreis, kad schee brihnojahs un sakka: Nudeen,
ne warr isprast kas to bendesmaisu mah-
zijis tik qudrí melloht? — Kas tad mahzija?
paschi mahzijat. Ka blaui tà aifkam, kahda
sehfla tahda plauschana.

(Turplikam watraf.) X

✓ Sinn a skohlme istereem.

Esmu dauds weetäs pa skohlahm un pa mah-
 jahm kur behrnus wahziski mahza atrabbis, ka
 teem behrnineem wahzu grahamatas eedohd rohfä,
 kas no tik augstahm leetahm runna, ka tas behrns
 nei esfahkamu, nei gallu ne proht. Zaur tam
 behrns mahzahs mutti kustinadams finaust. Tas
 ne geld. Talabb esmu-no Wahzsemmes lizzis
 grahamatinas atsuhtitees, kas par lehtu naudu
 pirkamas ar ihfeem wahrdeem behrneem der-

rigas leetas issstahsta un no kurreem tee behr-nini ne warr ne ween dauds Wahzu wahrduis, bet arri dauds derrigas simnaschanas issfmeltees. Schi grahmatina wahka esecta us 64 püsslap-pahm ar sihku drusku maksa 15 kap. pudr. Winnai wirssraksts: Handfibel oder neues Buchstabier- und Lesebuch. Mit der ersten Grundlage menschlicher Erkenntniß herausgegeben von Dr. G. F. Seiler. 16te Ausflage. Preis 9 Kr. rheinisch, ungebunden. — Schi grahmatina irr pee mannum dabbujama.

W. Pantenius,
Jelgawas Latv. rihts: mahzitais.

Teefas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Wallis ic. ic. ic., kohp no Krohna Wirzawas pagasta teefas wissi tee, tam taisnas prassishanas buhtu pee teem schodeen no mahjahn islikteem saimnekeem, prohti: Jahn Ebermann no Lohun un Anss Aurin no Pinskiu mahjahn, pahr kurru mantabni konkurse spreesta, usaizinati, diwu mehnischu starpa, prohti libds 110 April f. g. ar sawahm prassishonahm scheit peeteiktees, jo weh-lak neweens wairi ne tapas klausights. Krohna Wirzawa, 11ta Webruar 1839. 2

Ullmann, pagasta wezzakais.

(Nr. 53.) F. Henko, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Peenawas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta Pehter-Balta un Krohna Wehrpumuschas Lehpui mahju saimneeka Anss Saul buhtu, pahr kurru mantu magashnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, libds rotu Met f. g. kas par to weenigu un isslehgshanas terminu nolikts, ar sawahm prassishonahm pee Peenawas pagasta teefas peeteiktees, jo weh-lak neweens wairi ne tapas klausights. Peenawas pagasta teefas, 25ta Webruar 1839. 2

(L. S.) Krisch Hansen, peesehdetais.

(Nr. 90.) F. Henko, pagasta teefas frihweris.

Krewna Waltekas minischas Pappardes Krohgs tilks atkal us arrenti isfohlights; kam patiku peemunnetu

krohgu no Zobneem f. g. us arrenti nemt, teek usai-zinati, 20ta un 21ma Merz f. g. preefsch pussdees-nas ar peenahkainahm drohschibahm Krohna Wal-tekas minischah nahakt. Krohna Klehster: Alioputtes pagasta teesa, 24ta Webruar 1839.

(L. S.) Lohu Jakobsohn, pagasta wezzakais.

(Nr. 33.) F. Grening, pagasta teesas frihweris.

Zittas fluddinachanas.

Tai nafti no 27ta us 28tu Webruar f. g. tappe Titulairrath von Neibnik fungam diwi sirgi no Jelgawas pilis statteem issagti, prohti: 1) püss - ehrselis, pabri pahr 8 gaddeem wezzumā, ar tumschu kastanu - farlam spalwu, ar baltu blefft peere, kas kā swaigsne isskatahs, un us mugguru, seglu weeta, ar maseem balteem blekkeem, kruhtis irr zauri rih-wetas bijufebas, diwi azzu - sohbi truhft, augstumā turr 2 arschines un 2 werschokus, un garrumā 3 arschines; 2) arridsan püss - ehrselis, ar cesarlam kastanu spalwu, bes zittas kahdas sähnes, tikai kahdas druszin pahri par naggu ar gaischa-ku spalwu, 6 gaddus wezz, augstumā 1 arschina un 14 werschoki, un garrumā 2 arschinas un 8 werschoki. Kas pahr scheem sirgeem woi von Neibnik fungam pille, woi pilsfatu, jeb kahdai lauku polizeies teefai taisuu sunu dohd, dabbohn peenahkamtu pateizibas naudu.

Pee Jaunpilles ehrgelneeka E. G. Monkevitz warr püss - ehrgeles dabbuht pirk, derrigas pee lauku basnizahm un eelsch foohlahn.

Tai 27ta Janvar f. g. Dursuppes saimneeks, wezz-waggars Kristaps, ne tahtu no Rihgas, pee Groh-tes - krohgu sirgu noekhris un us sawahm mahjahn oisweddiss; kam schis siras prederetu, teek usai-zinats, pee schis pagasta teefas peeteiktees, un sawu sirgu, prett barroschanas un zittu isdohschanan atlihdsinashanu, prettim nemt.

No Engures pagasta teefas sunamu barra, ka to suschu - swiju 21ma Merz f. g. pee Engures pagasta teefas us arrenti isdohs. Engure, 2trā Merz 1839.

Ferdinand Linde,
muischas waldisaitas.

Brihw drikket.

No juhymallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofstaht von Braunschweig, grahm, pahluhkotais.

No. 81.